

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 136. — ŠTEV. 136.

NEW YORK, MONDAY, JUNE 11, 1923. — PONDELJEK, 11. JUNIJA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

VLADA STAMBOLJSKEGA ARETIRANA

Vojaški upor je strmoglavil bolgarski kabinet. — Čete aretirale vse ministre in voditelje kmečke stranke. — Nikakih neredov v Sofiji. — Nova vlada sestavljena, a nobenega ministrskega predsednika, ki bi jo vodil.

Berlin, Nemčija, 9. junija. — Vojaška stranka je strmoglavila v Sofiji kabinet Stambolijskega. Vse voditelje in ministre bolgarske kmečke stranke je danes ob treh zjutraj aretirala oddelek rezervnih častnikov, katerega je podpirala redna armada.

Nov kabinet, sestavljen iz vseh elementov opozicije, z izjemo radikalec, je stvaril profesor Zankov, ki je prevzel mesto vojnega ministra. Patrule korakajo po ulicah glavnega mesta. Dosedaj ni bilo še prelivanja krvi, in povsod prevladuje red.

Sofija, Bolgarska, 9. junija. — Agrarni kabinet, kateremu je načeloval ministrski predsednik Stambolijski, so zgodaj danes zjutraj strmoglavili armadni rezervni častniki s pomočjo čet v aktivni službi.

Čprav ni bilo nobenega prelivanja krvi, je novi režim vendar proglasil obsedno stanje ter izdal proklamacijo na narod, v kateri se glasi:

“Bolgarska prostost se zopet svita. Režim prevare, nasilja in umorov se je polomil pod težo svojih lastnih zločinov, in napočila je nova doba postave, harmonije in miru.”

Profesor Zankov se je v družbi profesorja Meletjeva, rektorja sofijskega vsučilišča aktivno vdeležil sestave novega ministrstva, o katerem se glasi, da namerava opustiti sodnijsko postopanje agrarne stranke proti prejšnjim kabinetnim ministrom.

Ministrski predsednik Stambolijski, ki je živel v svoji rojstni vasi Slavonice, se je vrnil v pretekli noči v Sofijo. Ko je došel na postajo, je dobil tam vsepolno čet, ki so ga molče sprejele. Ko je zahteval pojasnila, so častniki ignorirali njegova vprašanja. Nato je skušal telefonirati policijskemu glavnemu stanu, da dobi potrebna pojasnila. Žice so bile prerezane. Tedaj pa je prišel do spoznanja, da je jetnik.

Načrt je bil izveden z natančnostjo, in člani rezervne častniške organizacije ter oddelki aktivne armade so obkolili parlament ter aretirali ministre in poslance, dočim so bili odsotni ministri aretirani pozneje. Med aretiranimi so bili člani mogočne organizacije, znane pod imenom “rimska straža”, ki je bila najbolj zvesta pristašinja Stambolijskega.

Vse meje so zaprte, in noben vlak ne sme zapustiti glavnega mesta. Vojaška Liga, ki je vodila gibanje, je izdala danes popoldne ugotovilo, v katerem je zanikala krožeče vesti o splošni mobilizaciji. Med prebivalstvom vlada mir in vsled tega je tak korak povsem nepotreben.

Po strmoglavljenju kabineta je bila stvorjena nova vlada, kateri pa še manjka voditelja ali ministrskega predsednika.

Bolgarska kmečka vlada, kateri je načeloval Aleksander Stambolijski kot ministrski predsednik, je bila prvič stvorjena oktobra meseca 1919. Ostala je v uradu od onega časa naprej, z majhnimi izpremembami v osebju kabineta. Kmetiško gibanje je imelo svoj izvor v ljudskem ogorčenju po celi deželi proti vojni politiki prejšnjega kralja Ferdinanda, ki je spravil deželo na stran Nemčije ter centralnih sil.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah:

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:	
Itazpošilja na zadnje pošte in izplačuje “Kr. poštni čekovni urad” in “Jadranska banka” v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.	
1,000 Din.	\$12.20 K 4,000
2,000 Din.	\$24.20 K 8,000
5,000 Din.	\$60.00 K 20,000

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računimo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Italija in zasedene ozemlje:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje “Jadranska banka” v Trstu, Opatiji in Zadru.

200 lir	\$10.50
300 lir	\$15.45
500 lir	\$25.25
1000 lir	\$50.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računimo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Za pošiljatelj, ki presegajo znesek pet tisoč dinarjev ali po dvatisoč lir dovoljumo po mogočnosti še poseben popust.

Vrednost dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dosepe poslani denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

22 Cortlandt Street New York, N. Y.

Glavno zastopništvo Jadranske Banke.

MEDNARODNI ŽENSKI KONGRES V RIMU.

Zgornja slika nam kaže ameriške delegatkinje na mednarodnem ženskem kongresu v Rimu. Spodaj v sredini je Mussolini, odlikovan z ženskim sufragetskimi redom. Za ministrskim predsednikom je častna straža fašistov.

VOLSTEADOVA POSTAVA FRANCOZI OGROŽAJO V NAŠIH PRISTANIŠČIH SIRSKO PREBIVALSTVO

Volsteadova postava je veljavna sedaj tudi za inozemske ladje, ki prihajajo v ameriška vodovja. — Pijača le za zdravniške in verske svrhe.

Volsteadova postava je razirjena tri milje istočno od New Yorka ter tri milje zapadno od San Franciscosa. Od sedaj naprej pa do nadaljnjega obvestila, morajo biti vse ladje iz inozemskih pristanišč, ki prihajajo na našo obalo, brez kapljice upijančljive pijače na krovu, kakorhitro pridejo v notranjost treh milj.

Od ladij, ki so že na poti semkaj, sicer ne bodo zahtevali, naj vržejo preko krova, kar jim bo preostalo, a kakorhitro bodo prišle v naša vodovja, morajo imeti vsa svoja vina, piva in žganja pod ključem in pečatom. Ko je vse to pojasnil, je rekel pomožni kolektor carine v newyorskem pristanišču, da se zadnja razlaga naše prohibicijske postavne ne bo tikala naprimer parnikov Carmania in Celtie, ki bosta dospela danes v pristanišče.

Carmania in Celtie pa bosta morala priti v pristan z zaklenjeno in zastraženo zalogo pijače. Dokler bosta ostala ta dva parnika, kot tudi vsi drugi od sedaj naprej, v vodovju Združenih držav, ne bosta smela dajati svojim posadkam običajne porcije ruma.

Vsi uradniki v pristaniški službi upajo resno, da ne bo prišlo do nikakih zadržev, da ne bo skušala nobena ladja dospeti v pristan s pijačo na krovu. Niso pa preveč optimistični. Pričakujejo precej sitnih dogodkov. Zadržev ne bodo delali majhni parniki, pač pa ladje manjše tonaže, čeprav je manjše ladje lažje nadzorovati kot pa velike.

OTROK UTONIL V KOPALNI BANJI

Mrs. Marion Orth, stanujoča v Bronxu, je pustila svojega enoletnega otroka za nekaj časa samega v kopalni banji. Ko se je vrnila, je bil otrok že mrtev.

FILIPINEC PRIZNAL DIVJAŠKO DEJANJE

Filipinec je priznal, da je zadrževal deklico. — Povedal je, kako jo je tiščal za vrat skoro pol ure. — Trdi, da se je hotela poročiti z njim.

Širokoplec Filipin je sedel mirno in brezbržno v krogu vprašujočih belih mož na policijski postaji na zapadni stoti cesti v New Yorku ter pripovedoval povsem hladno ter z besedami, ki niso kazale nobenega čustva, kako je umoril Blossom Martin ter skušal vreči njeno truplo v Kill van Kul zaliv.

Povest je vsled svoje grozovitosti in načina pripovedovanja pretresla celo najbolj izkušene v skupini poslušalcev. Včasih je govoril Filipinec poželjivo, — s poželjivostjo človeka, ki govori le polomljeno angleščino ter hoče, da ga vsakdo razume.

Morilec je Eulodia Lozade, ki je opravljal vsakovrstna dela na domu dr. MacAuliffa, na zapadni 87. cesti. Njegove orijentalne poteze so postale od časa do časa bolj živahne, ko je pripovedoval, kako je zadrževal deklico, ki je bila zaposlena pri dr. MacAuliffu kot tajnica.

Lozade je rekel, da je ubil Miss Martin, ker je hotela, naj se on, čeprav ubog človek, poroči z njo. Policija pa je prišla do povsem drugačnega zaključka na temelju informacij, katere je dobila od prijateljev in prijateljic umorjene. Pravi, da jo je Lozade umoril, ker ga je zavrnila, ko je bil nekoč sam v hiši žnjo.

Naj je vzrok umora tak ali tak, nobenega vprašanja ne more biti glede načina umora. Lozade je povedal, kako jo je prijel za vrat ter jo držal nekako pol ure, dokler se ni natančno prepričal, da je res mrtva.

Zadrževal jo je na čuden, inozemski način, katerega je brez dvoma spoznal v pristaniščih Daljnega Istoka, kamor je prišel kot član kuhinjske posadke neke ameriške bojne ladje. Stiskal je prste svojih rok za njenim tilnikom ter pritiskal z obema palecema na vsako stran sapnika s smrtonosnim oprijemom.

Povedal je policiji, kako je sedel na vrhnji stopnjici McAuliffovega doma, vodeč v pritličje, cele pol ure medtem, ko jo je zadrževal. Nato je sporečil, kako je prišel s prevoznim čolnom v Elizabeth, N. J., pri Howland Hook, S. I., kjer so ga ujeli v petek ponoči ravno v trenutku, ko je hotel vreči velik sveženj, vsebujoč truplo deklice, preko krova v vodovje Kill van Kulla.

Priznanje Lozadeja je poslušal pomožni okrajni pravdnik Ryan v družbi par detektivov. Pozneje so ga odvedli v hišo dr. MacAuliffa, kjer je obnovil vse podrobnosti zločina, ne da bi kazal niti najmanjšega čustva z izjemo zanimanja za svojo predstavo. Na policijski glavni postaji ga je zadrževal kapitan Carey, in odločno je zanikal, da je bil v kakem stiku s skrivnostnim umorom sedemnajst let stare Ream Hoxey, ki se je završil leta 1920 le par blokov proč od hiše dr. MacAuliffa.

Blossom Martin, dobro razvita, tri in dvajset let stara deklica, je prišla pred štirimi leti iz Troy, N. Y. v New York ter dobila delo kot strežnica ter tajnica dr. MacAuliffa.

Dve leti pozneje je vzel zdravnik v službo Filipinec kot butlerja, strežaja ter človeka za splošno uporabo. Tedaj so se pričeli težki dnevi za Miss Martin.

Filipinec jo je pričel kmalu nadlegovati ter ji razkazovati svojo ljubezen. Ona ni posvečala te-

NEMŠKA INDUSTRIJA PODPIRA CUNO-A

Nemške industrije podpirajo reparacijsko ponudbo nemškega kancelarja. — Načelnik Narodne zveze pravi, da so vsi veliki interesi za njim. — Združene države bo zadušilo zlato. — Amerikanci bodo kmalo spoznali, da z denarjem ni mogoče vsega doseči.

Berlin, Nemčija, 9. junija. — Vsi veliki nemški industrijalni interesi so solidno za kabinetom kancelarja Cuna, kar se tiče ekonomskih jamstev za plačevanja vojne odškodnine, kot proglašeno v memorandumu, ki je bil poslan zavezniskim vladam pretekli četrtek. Tako je izjavil dr. Herman Bucher, načelnik narodne zveze nemških industrij in kot tak eden glavnih sestaviteljev memoranda.

V Muenstru je kancelar danes odgovoril na neko prošnjo naj vlada vzdrži pasivni odpor v Ruhr okraju. Rekel je, da bo storila vse, “kar bo v soglasju s poštenostjo in lojalnostjo”.

V pogovoru s poročevalcem newyorskega “Heralda” je rekel dr. Bucher, ki govori za Stinnesa in svoje ostale tovariše-veleindustrijalce, da je kljub temu pesimističen glede izgledov za prijateljska pogajanja na temelju najnovejše nemške ponudbe. Izjavil je:

“Poincare deluje za prihodnje splošne volitve ter noče nobenega primernega kompromisa. Dobro, mi ne moremo toliko časa vzdržati. Mogoče bomo vzdržali nadaljnjih osem mesecev, a ne več. Ob prihodu zime, če ne poprej, bo prišel socialen preobrat, kojeva prve simptome vidite v komunističnih stavkah v Ruhru in Gornji Šleziji. “Če bi v Nemčiji zavladal komunizem, kakšno priliko bi imela Poljska? Rusija, Poljska in Nemčija bi stvorile soliden boljševiški blok. Kako bi ugajalo to Ameriki, — svetovni zemljovid z rdečo marogo, segajočo od Vladivostoka pa do Rena?”

Nato je ožigosal Združene države, ki “se preveč zanašajo na zlato, ki vas v ekonomskem oziru duši do smrti.” Dr. Bucher je rekel, da ne more niti Nemčija, niti ostala Evropa pričakovati kaj dobrega od Amerike.

“Vi hočete, da bi mi kupovali vašo pšenico, ker potrebujejo vaši farmerji denarja,” je rekel trpklo. “Kljub temu pa te naložili poseben tarif na nemške izdelke, s čemur nam onemogočate plačati v blagu za blago, ki smo ga dobili. V takem slučaju bi rajše kupoval pšenico v Argentini ali Rusiji, za višjo ceno kot pa ameriško pšenico na kredit.”

Nemški industrijalni glavar je rekel, da bo po njegovem mnenju kmalu prišel čas, ko bo ameriška javnost spoznala, da ne more vršiti biznisa na izključno zlati podlagi, a pri tem vendar pričakovati, da ohrani svojo inozemsko trgovino.

Namen “Herald-ovega” poročevalca, ko je obiskal dr. Bucherja, je bil, dobiti avtoritativen odgovor na vprašanje, do kakega obsega so nemški veleindustrijalci pripravljeni sprejeti davek na svojo lastnino kot se ga omejuje v nemškem memorandumu na zavezniške. Izjave dr. Bucherja so tembolj tehtne in upoštevanja vredne vsled tega, ker je par dni pred vstopom Francozov v Ruhr okraju vnaprej napovedoval polom industrije ter delavske zadrege, ki bodo sledile zasedenju. Ob novi priliki je dolžil Francoze, da skušajo pospešiti izbruh komunističnih neredov, in danes je ponovil to svojo obdolžitev ter rekel, da je Francija provocirala zadnje boje v Gelsenkirchen, Bochumu in drugih ruhrskih mestih ter tudi šlezjske stavkarske izgrede.

Stališče nemških industrijalnih baronov je soglasno z načelnikom njih vsemočne organizacije naslednje:

“Mi absolutno odobravamo predlog vlade ter smo obvezani storiti svoj polni delež pri izvedbi načrta, če bi bil dosežen dogovor z zavezniški. Popolnoma absurdno je inozemsko pojmovanje nemške industrije kot ločene enote, poslušajoče pod enim glavarjem. Obstajajo seveda številni nasprotujoči si interesi, a v tej zadevi stoji pretežna večina našega članstva solidno za vlado.”

mu nikake pozornosti, pač pa se mu ni smejala. Ko pa je obnovil svoje pozornosti, ga je hladno zavrnila. On pa ni hotel, da bi ga kakla ženska zavrnila na tak način. Kjerkoli se mu je nudila prilika, jo je skušal prijeti. Miss Martin se je pritožila pri dr. MacAuliffu ter mu rekla, da bo morala pustiti svoje mesto, če je ne bo pustil Filipinec pri miru.

Leto pozneje je prišla cela zadeva do viška. Miss Martin je bila sama v hiši. Pozvana je bila na telefon, potem ko je zopet zavrnila njegove snubitve. Ustrelil je nanjo, a je ni zadel. Ni se hotela vrniti v hišo, dokler ji ni dr. MacAuliffe zagotovil, da je vzel Filipinec revolver.

Tragedija se je završila takole: V petek je prišla v zdravniški urad, da odnese denar v banko. Zdravnika ni bilo doma. Ko se je vrnila iz banke, ni bilo svojega bremena.

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY

Owned and Published by
Myer's Publishing Company
(A Corporation)

FRANK BAKER, President

LOUIS BENEDICT, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers
25 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

For one year in Advance	\$7.50	For one year in Advance	\$7.50
For six months in Advance	\$4.50	For six months in Advance	\$4.50
For three months in Advance	\$2.50	For three months in Advance	\$2.50
For one month in Advance	\$1.00	For one month in Advance	\$1.00

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenim nedel in praznikov.

Dopisil brez podjave in osebnosti se ne priobčujejo. Denar nad se blagovno po-
sreduje po Menay Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam
tudi preloži bivšega naslova, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA"

25 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2878

NEW YORK CITY

PADEC STAMBOLJSKEGA

Njovejša poročila iz Sofije in od drugod javljajo, da je bolgarske vojaška stranka, — to je ena onih strank na Balkanu pred katerimi ni nikdo varen, — strmoglavila ministristvo in vlado Stamboljskega, agrarskega ministristvskega predsednika, ki je neomejeno vladal Bolgarski zadnjih par let.

Dejstvo kot tako ni posebno presenetljivo. Kjerkoli se pojavi vlada, neomejena vlada ene stranke — in naj ima še tako dobre namene in vzvišene cilje, — se bo pojavila proti njej reakcija, ki pridobiva v teku časa na svoji elementarni sili ter končno izbruhne in zaduši one, ki so skušali z enostranskim, čeprav dobromiselnim programom vladati celemu narodu.

Gibanje, katero je sprožil Stamboljski, je pridobivalo na moči, in končni uspeh je bil, da se je agrarna stranka, to je kmečka stranka, polastila vrhovne sile ter postavila Stamboljskija na čelo vlade.

Pričetek je bil mnogo obetajoč.

Uveljavljene so bile reforme, o katerih bi malo časa poprej ne razmišljali niti najbolj skrajni radikalec.

Člani ministrstev, ki so poslovala tekom izbruha svetovne vojne in tekom slednje, so bili stavljeni pred narodno sodišče, in več oslavljenih in v službi ostarelih bolgarskih državljanov je moralo v ječo potem, ko so že prej vzdihovali v preiskovalnem zaporu ter bili izpostavljeni najbolj sramotnemu postopanju.

To pa je le stranskega pomena.

Po deželi in tudi med delavstvom, industrijalnim delavstvom, nevezanim na grudo, se je pričelo širiti vprašanje:

"Zakaj vse to?"

"Vojne je konce. Doživeli smo poraz. Oni, ki ga je povzročil, je bil izgnan. Narod mora plačati svojo večji ali manjši meri zaslužen kazni."

Zakaj pogrevati stare pogrške, ki so bili v glavnem posledica one čudne vojne histerije, ki se je v teku časa lotila celo tako praktično mislečega, v primeri z nami velikanskega naroda Amerikancev? Kar je bilo, je bilo. Pričnimo iznova. Zgradimo si trden dom in pokažimo svetu, da nismo barbari, pač pa civiliziran narod, ki stremi za najvišjimi ideali človeštva.

To je bil pričetek reakcije proti enostranskemu režimu vlade Stamboljskega.

On je seveda domneval, da je njegova pozicija tako trdna, da je ne more nikdo izpodkopati, vsaj ne za do-
gledno dobo let, če ne njemu samemu, vsaj njegovi agrarni stranki ne.

V tem pa se je mož motil, in ko se je pripeljal nekega večera v Sofijo kot neomejeni vladar Bolgarske, je našel kolodvor zaseden od mrkega vojaštva, ki ni hotel odgovoriti na nobeno njegovih vprašanj.

Kot razborit človek je takoj spoznal, da je napočil konec. V trenutku je bil jetnik, nekdanji samodržec, ko-
jega beseda je bila evangelij za celo Bolgarsko, z izjemo par nezadovoljnih krogov v Sofiji in drugih večjih mestih, katerih pa sploh ni upošteval v svojem brezobzirnem iz-
vedenju programa, katerega si je zasnovala bolgarska agrarna stranka.

Dopis.

Morley, Colo.

Poročati vam imam izvanredno žalostno novico. Rojak John Jauh je šel zdrav in vesel na delo. Ob sedmih zvečer se je utrgala nad njim skala ter mu zlomila hrbet. Ko so ga prinesli v zdravniški urad, je izdihnil po preteku ene ure. Ko so nesrečni ženi sporočili, da ji je ubilo moža, je začela kričati in divjati, da je ni bilo mo-
goče potolažiti. Pokojnik je zapu-
stil ženo in tri nedoraste otroke. Toda, žal, zapustil jih je samo za tri dni. Tri dni pozneje je namreč obupana vdova ustrelila svojo 8-
letno hčerko Marijo ter 4letno Danico. Dva strela je oddala tudi na dve leti starega sina. Zadel ga je v glavo in pleče. Rani pa ni-
sta bili smrtonosni. Deček je v bolnišnici, in zdravniki upajo, da bo okrevljal. Obe hčeri je zadel v
srečo. Zanim si je sama poglala

Iz Slovenije.

Ostavko na državno službo

je podal dr. Fran Janžekovič, šef
odseka za telegraf in telefon pri
poštni direkciji v Ljubljani.

Nezaslužena je usoda

jugoslovanskih državljanov nastav-
ljenec, ki stopajo po dolgoletnem
trudopolnem delu v res zasluženi
pokoju. Ljubljanski list "Jutro"
poroča, da se je zopet zgodil pred
kratkim slučaj, da je zaprosila
poštna uradnica po 35letnem nad-
vse hvalnem uradovanju za penzi-
joniranje. Posledica? Da so ji si-
cer takoj ustavili plačo, pokojni-
ne ji pa že tri mesece niso naka-
zali in nobenega upanja ni, da bi se
to v kratkem zgodilo. Da, ime-
novana oseba niti pripomoči ni
sprejela, da bi mogla vzdržati v
tem bogzna kakoli dolgem inter-
mezzu. Od česa naj živ danes v
tej strašni draginji, ko se pri pol-
ni plači ni mogoče izhajati?

Ljudska izobrazba v Belokrajini.

Iz Grada se poroča: Vsakdo,
ki je prepotoval Belokrajino, ve,
da je bogata naravnih krasot in
da ima tukajšnje prebivalstvo
precej naravne inteligence. Žali-
bog pa je ta lepi kos naše očetnja-
ve v mnogih ozirih zaostal, zlasti
v splošni ljudski izobrazbi, ker je
šolstvo tukaj še na zelo nizki sto-
pinji. A v novejšem času je opa-
žati tudi v tem oziru napredek.
Tako se je po prizadevanju župa-
na Julija Mazeleta odločil občins-
ki odbor v Gradi, ki obstoji iz
samih naprednih mož, da zgradi
v občini Grada novo, moderno
šolsko poslopje s telovadnico. Po-
zdravljamo ta važen sklep, ki naj
bi bil v vzpodbudo tudi drugim
občinam, posebno Semiču, kjer je
šola majhna, stara podrtja, ki bi
jo morala šolska oblast pravza-
prav zapreti. Modri občinski mož-
je so se sedaj odločili, da popra-
vijo to podrtje, ki bi zadostovala
za pouk dnevnemu samo polovici o-
trok, polovica pa bo morala ostati
doma brez pouka. Vendar bi se
z izkupičkom za staro šolo in z de-
narjem, ki bo šel za popravila, z
malimi žrtvami prav lahko zgra-
dilo lepo šolsko poslopje. Šolska
oblast bi tudi morala izposlovati
Belokrajini izdatnih državnih
podpor za zgradbo šolskih poslo-
pij, da se povzdigne tu splošna
ljudska izobrazba.

Vlomi in tatvine.

Neznani storilec so vlomili v tr-
govino Josipine Toplak v Polze-
ter in odnesli za 43.000 kron raz-
nega moškega in ženskega blaga.
Orožništvo poizveduje po vlomil-
cih, toda doslej brez uspeha.

Neznani tat je posetil gostilni-
čarja Ignacija Jaga v Rajhenbur-
gu in se polastil 15.000 K vredne
harmonike Viktorja Zupanca.

V Ljubljani je bila Pavli Mar-
tin v Prisojni ulici št. 1 ukradena
iz kuhinje usnjata listica, v ka-
teri sta bila dva zlata prstana z
briljanti, vredna 30.000 kron. Jo-
sipini Predalič pa je neki zliko-
consinu. Njegova žena zapuša v
stari domovini očeta in mater ter
dva brata in eno sestro, tukaj pa
nekaj sorodnikov.

Podpisana in Marta Tomšič se
lepo zahvaliva vsem, ki so dali za
rože in za vence. Pozdravi!
Mary Smith.

HRANITE
LABELNE
MAGNOLIA
IN
STAR MLEKO

ZA DRAGOCENA DARILA**IMEJTE NEKAJ KAN**
V SVOJI SHRAMBI.**PIŠITE NA KATERIKOLI**
NASLOV NA DRUGI STRANI
LABELNA ZA ILS-
STRIRAN SEZNAM DARIL

"Izplača se hraniti labelne."

več odnesel iz dvorišča na Starem
trgu št. 9 žensko obleko, vredno
4000 kron.

V Doblički gori v Belokrajini
so vlomili vdrlji v neobljudeno
hišo in zidanišo Valentina Legata
ter ukradli gospodarju približno
za 10.000 kron raznega blaga in
dve steklenici tropinoveca.

**Železniška zveza Slovenije z mor-
jem.**

Direkcija za železniške novo-
gradnje je izdala trasirskemu od-
delku v Ljubljani nalog, da naj
trasira tudi zvezo Črnomelj preko
Severina v terenu. Prvotno je bilo
samo rečeno, da se ima to progo
le na karti proučiti. Storjen je
torej tudi glede te zveze korak
naprej. Po novih direktivah zve-
na postaja obeh tras iz Kočevja
in Črnomlja ni več Severin, am-
pak Lukov dol. Z dovoljenjem
večjega uspona od morja proti
Kočevju se je doseglo skrajšanje
proge Kočevje-Vrbsko od 57 km
na 42 km. Po novi osnovi dobé
tudi Radence svojo postajo na po-
bočju nad spodnjo vasjo. Merilna
dela v terenu so v teku.

Telefonska zveza Ljubljana-Trst.

Po izvršitvi rapalske pogodbe
so odstranjene razne ovire, vsled
česar je ministristvo za pošto in
brzojav stopilo z odnosnim ita-
ljanskim ministristvom v stik, da
se vzpostavi direktna telefonska
zveza med Ljubljano in Trstom,
oziroma med Zagrebom in Trstom.
Ker je že vzpostavljena direktna
linija med Prago in Italijo, se
domneva, da načrt ne bo naletel
na težkoče.

Razpust kočevskega društva.

Podružnica "Švapskog nemac-
kog kulturnog saveza" v Kočevju
je pokrajinska uprava za Slove-
nijo razpustila, ker je prekoračila
štatutarno področje.

Iz Žida Jugoslovani.

Z dovoljenjem poklicane oblasti
je spremenil Oskar Moses, trgo-
vec v Ptuj, svoje ime v Marič.
Moses je rodom iz Varazdina in
po pokolenju Žid.

Nov hotel v Mariboru.

Od kar sta ukinjena v Mariboru
kar dva največja hotela, katerih
eden (Stadt Wien) še sedaj stoji
neizrabljen, ima Maribor poleg
"Zamorca" pravzaprav samo en
večji hotel (Meran), ki je dnevno
okupiran posebno od inozemskih
potnikov. Vse tozadevne akcije,
zgraditi večji modern hotel po-
tom akcijske družbe, so ostale do-
slej brezuspešne. Sedaj se je od-
ločil znani podjetnik Glušić za na-
kup tronadstropne hiše na Ale-
ksandrovi cesti 44 blizu glavnega
kolodvora. Iz te hiše namerava
napraviti potom nazidave novega
nastropja večji hotel z restavra-
cijo. Ker se v dosedanjih prostori-
h nahaja več strank, želi novi
lastnik to kočljivo vprašanje re-
šiti na ta način, da pripomore z
več deleži potom kreditne in stav-
bine zadruge dotičnih strankam
k lastnim stanovanjem v novih
hišah. Z ozirom na zelo ogrožen
tujski promet v Mariboru bi bila
taka akcija vnaprej dobrodošla.

"Naprej", socijalistično glasilo,
se je preselil iz Ljubljane v Celje,
kjer je prevzel njegovo izdajanje
Franjo Koren, ki list podpisuje
obenem tudi kot odgovorni ured-
nik. "Naprej" je nekoliko pove-
čal svoj format in dvignil ceno.

Čateške toplice v Brežicah
so se otvorile. Toplice je prevzela
družba "Globus", ki namerava
zgraditi večje poslopje in je že le-
tos prično na delu, da popravi,
kar je mogoče in priredi primerno
in dostojno kopališče. Čateške
toplice so znane kot med najbolj-
šimi v Jugoslaviji zaradi svoje
zdravilne vode, ki ima 42 stopinj
Celzija toplote.

Požar v Motniku.

V gospodarskem posloplju po-
sestnika Tomaža Pungartnika v
Motniku je ponoči izbruhnil po-
žar. Vzle takošnjemu nastopu
gasilcev je požar tekem ene ure
popolnoma uničil gospodarsko po-
slopje. Posestnik je bil zavarovan
le za neznatno svoto in prosi zato
vsa dobra srca, da bi mu v težki
nesreči priskočila na pomoč.

Peter Zgaga

Skoraj vsak narod ima bodisi
v svojem grbu ali v svojem de-
narju vtisnjeno geslo: "V Boga
zaupamo".

To je vse lepo in vsega priporo-
čila vredno.

Kljub temu se pa skoraj vsem
narodom slabo godi.

Vzrok tega je dejstvo, ker za-
upajo preveč v Boga in premalo
svojim sosedom.

Združene države imajo z Mehi-
ko velike sitnosti. Kakorhitro je
Washington pripravljen priznati
mehiško vlado, začne Mehika ek-
sportirati česenj v Ameriko.

Razlika med cenami na farmah
in v mestu jasno dokazuje, da
ameriške železnice potrebujejo
veliko denarja.

Na Kitajskem pravijo človeku,
ki spravi vlado v zadrege, v na-
menu, da se povsod do kakega
boljšega mesta, bandit.

Pri nas v Ameriki mu pravi-
mo politik.

Časopisje poroča, da dolguje
Nemčija Združenim državam
\$1.479.064.313.92.

Sedaj, ko se dobi za en ameri-
ški peni skoraj stotisoč mark, bo
imela Amerika precej dela, pred-
no bo iztirjala dotičnih 92 cen-
tov.

Newyorški duhovni gospodje
protestantske vere so imeli te
dni veliko konvencijo.

Sklenili so in določili, da bo
treba Sveto Pismo popraviti.

Najbrže ga bodo popravili ta-
ko, da bo bogatino lažje priti v
nebesa.

Amerika je dobila velike kon-
cesije v Turčiji. Koncesije se ti-
čejo olja.

Te koncesije morajo biti izvan-
redno dobre, kajti Amerika ni na-
jela še nobenih agentov, ki bi pro-
dajali po hišah delnice teh kon-
cesij.

Večni predsedniški kandidat
Bryan je odločen nasprotnik Dar-
wina, ki je ničel, da so se ljudje
razvili iz opice.

Nikakor pa ne more izpodbiti
dejstva, da so nekateri ljudje bolj
opicam podobni kot pa opice lju-
dem.

Mati je karala otroke z besed-
ami: — Dajte vendar mir, otro-
ci saj vidite, da oče ne more spa-
ti. Kakorhitro ne dajte miru, ga
bom zbudila.

Najlepša doba pri ženski so
prva štiri leta, tekom katerih je
stara dvajset let.

Stamboljski je padel.
Belgrad rožlja z orožjem.

To sta dve novici, ki sta dospeli
včeraj v Ameriko.

Ti dve novici pa pomenjata več
za bodoče evropske homatije, kot
vsa francoska nasilja v Ruhru.

Francozi in Nemci se trgajo za
milijarde mark, pripravajo se za
oziemlja, ki merijo na tisoče in ti-
soče kvadratnih milj, prečkajo
se za naravne zaklade, ki repre-
zentirajo na milijone dolarjev, —
pa je vse lepo mirno in rahlo.

Balkan je pa zmožen zanetiti
ves svet zastran ene same pare.

Posebno častno sicer to ni za
nas, pa je neizpodbitno resnično.

Jugoslovanska

Ustanovljena l. 1898

Katoli. Jednosta

Inkorporirana l. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni urednik.

Predsednik RUDOLF PERDAN, 923 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Skladnik GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Skladnik neplačanih smrti: JOHN MOYER, 419 — 18th Ave. West,
Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik.

Dr. JOS. V. GRAHEK, 203 American State Bank Bldg., 600 Grant St., at
Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ŠBAŠNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant
Streets, Pittsburgh, Pa.
MORIS MLADIĆ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4523 Washington Street, Denver, Colo.

Parolni odbor:

LEONARD ŠLABODNIK, Room 450, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK BORICH, 5217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravniški odbor:

VALENTIN PIRC, 738 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 133 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELAR, 655 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajo se uradnih zadev kakor tudi denarne posiljave
naj se pošiljajo na glavna tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na pred-
sednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišni-
ca splošna naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem na
obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajnik
bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite
na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 3 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.**Pisatelj Nušić na Grškem.**

Znani srbski pisatelj in načel-
nik umetniškega oddelka v pro-
svetnem ministristvu, Branislav
Nušić, je odpoval na Grško, kjer
bo po vseh večjih mestih pregle-
doval muzeje in zgodovinske sta-
rine ter proučeval njihovo uredi-
te, nakar bo nanovo organiziral
tudi muzeje v Jugoslaviji.

Nova banka v Beogradu.

Pod egido Dunavskega kredit-
nega zavoda v Beogradu, Hrvat-
ske sveboče kreditne banke v Za-
grebu in Kreditnega zavoda za tr-
govino in industrijo v Ljubljani
se osnuje v Beogradu nova banka
pod imenom Agrarna in industrij-
ska banka del. družba z osnovno
glavnico 10 milijonov dinarjev.

**Seton Watson o jugoslovanski
krizi.**

Angleški publicist in prijatelj
jugoslovanskega naroda Seton
Watson (kot pisatelj se podpisuje
Seton Viator), ki se je pred krat-
kim mudil v Jugoslaviji, je za-
grebški "Obzor" in beograjske
"Novosti" napisal aktualen čla-
nek o sedanjem jugoslovanskem
polažu. V uvodu poudarja, da
se ob splošnih težkočah, ki vla-
dajo v vseh novih evropskih drža-
vah, jugoslovanski krizi ne sme
pripisovati pretirane važnosti. On
je prepričan, da se z mudo dobre
volje da deseti kompromis med
Beogradom in Zagrebom; ne stav-

lja kakega konkretnega predloga,
temveč izraža mnenje, da se Beo-
grad ne sme v ničemer prenehati
in da se mora ideja šile javno od-
kloniti. Zagreb pa naj opusti svo-
je "chilejansko" umikanje pod so-
tor". Radič je dokazal moč orga-
niziranja in discipline. Toda sedaj
se nahaja pred mnogo težko pre-
izkušnjo, da namreč dokaže, da
zna iz čiste opozicije in kritičizma
preiti k nalogam odgovornega in
konstruktivnega državnika. O-
sebnost stik je najpotrebnejši, in ta
se lahko popolnoma doseže le v
Beogradu.

Železniška nesreča.

Na postaji Mostavina-Popovača
sta ponoči trčila skupaj dva to-
vorna vlaka. Sedem vagonov je
skočilo s tira. Zavirač Mato Kuljić
je ostal na mestu mrtve. Proti
krivcem je uvedena preiskava.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in o-
brtnike, pri katerih kupu-
jete ali naročate in ste z
njih postrežbo zadovoljni,
da oglašujejo v listu "Glas
Naroda". S tem boste
ustregli vsem

Uprava "Glas Naroda"

Pozor trgovci in obrtniki,

ki želite imeti Slovence za svoje odjemalce

Dne 12. julija bo izšla slavnostna številka
"Glas Naroda" ob priliki 25 letnice Jugoslovan-
ske Katoliške Jednote.

Vsebovala bo mnogo zanimivega čitiva, zgo-
dovino Jednote ter podrejenih društev in mnogo
slik in več strani oglasov iz slovenskih naselbin
od trgovcev in obrtnikov, ki poslujejo z našim
narodom.

Če hočete priporočiti svojo trgovino ali obrt,
glejte, da dobimo rokopis še ta mesec, to je pred
1. julijem.

Najmanjši kotichek za to izdajo stane \$1.50.

Uprava "Glas Naroda".

NOVA ZANIMIVA KNJIGA**NA KRVAVIH
POLJANAH**

Spisal Ivan Matičič

Cena s poštnino

\$1.50

TRPLENJE in strahote z bojnih pohodov bivšega
slovenskega planinskega polka.

V knjigi so popisani vsi boji bivšega slovenskega
polka od prvega do zadnjega dne svetovne vojne. Iz
Galicije, z Doberdoške planote, z gorovja s Tirol, Fajt-
jega hriba, Hudega Loga, Sv. Gabrijela, Pijave in o
polkovem uporu ter njega zakletvi.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 270 strani in 25 slik iz vojne.

"GLAS NARODA" 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Ob spomeniku.

Spisal Vladimir Azov.

V Moskvi ob Kitajskem zidu so odkrili spomenik prvemu ruskemu tiskarju Ivanu Fedorovu.

Iz dnevnih vesti.

Ko so se oficijalne osebnosti in odličniki, povabljeni gostje in občinstvo razšli ter se razpršili domov, je ostal Ivan Fedorov na svojem podstavku sam. Za njegovim hrbtom je širil zid, pred njim — prazen trg. Približal se mu je policijski stražnik, ki je bil pravkar zamenjan v službi na drugem koncu trga, ogledal si je Ivana Fedorova, zavzdihnil je — bogve zakaj — ter šel domov jest vroč čič. Mimo sta pršla dva zakazela hodeca, stopajoča v smeri k Hitrovskemu trgu.

"Zakaj so pa temu-le postavili spomenik?" je vprašal eden izmed njih.

"Oni že vedo, zakaj. Če bi ne bilo povoda, bi ga ne bili postavili," je menil drugi.

Vstal je mesec, se ustavil nekaj minut nad Ivanom Fedorovim ter se skril nekam v oblake. Ivan Fedorov je ostal popolnoma zapuščen.

"O-ho-ho!" je zavzdihnil Ivan Fedorov in se zbral na svojem podstavku. "Torej so me končno postavili semkaj! In kaj so vse govorili pri teh ceremonijah? Tisk, tisk, tisk... Očitno je sedaj na Ruskem tisk v izredno veliki časti... O-ho-ho! No, ker so me že semkaj postavili, pa postojim...," je rekel, zadovoljno se izgovajaje.

Mesec je za hip pogledal izpod oblakov in vrgel svojo luč na človeka, ki jo je počasi ubiral preko trga.

Ivan Fedorov je imel jedva čas zavzeti zopet pozicijo, ki se spodi bronastemu velikemu, stoječemu na granitnem piedestalu.

"Hvala ti, Ivane Fedorov!" je rekel človek, ko je dospel prav naproti spomeniku. "Sedel sem v ureduh v delal, ko sem se spomnil... greš se pokloniti Ivanu Fedorovu. Komu se imam zahvaliti za svoje blagostanje? Tebi, Ivane Fedorov! Če bi ne bil ti uvel na Ruskem tiskarstvu, letal bi jaz sedaj-le nekod kot osebnih tajnik ali gubernator ter se boril z budo. Toda uvedel si pri nas tisk — in jaz imam lepo najeto najboljšo tiskarno, ledajam časopise, dobivam krasno podporo, trgujem s knjižnimi snetimi na tiskarnicah... Sprejmi, Ivane Fedorov, častni nemiški danke sehn namesto pravonrnega blagodarja!"

Človek je odšel, toda jedva da se je mogel Ivan Fedorov zopet pretegniti in zavzeti komedonejo stoji, ko se je pred njim pojavila druga postava. Bila je ženska.

"Čast in slava tebi, Ivan Fedorov!" je zaglasila ženska, nizek se klanja pred prvim ruskim tiskarjem. "Po tvoji zaslugi izdajam časopisek in različne brošure. Majcen časileček, a dobro gre, izborni gre, ker 'pogore' delamo! Podporo nam dajejo, na vse načine nam pomagajo... kupčija gre, slava Bogu!... Hvala ti, Ivan Fedorov!"

"Ah, Ivane Fedorove, Ivane Fedorove!" se je razlegnil medtem glas človeka, ki je pristopil namesto ženske. "V nesrečni uri si si izmislil uvesti tisk na Ruskem! Čemu vse to? Da bi se ti skali pozivi na pogore? Če bi ne bilo prokletih proklamacij, bi tudi ne bilo pri nas nerada. Ah, Ivane Fedorove! Nikdar ti niso imeli postaviti spomenika, nego naj bi te rajši izkopali ter te na vsklice obesili in strah vsem drugim, ki uvajajo na Ruskem raznovrstne novotarije."

In jedva je izginil ta govornik, se je v podnožju pojavila že druga prikazen v kaznijskem plašču.

"Eh, Ivan Fedorov! Čemu le so ti postavili spomenik? Zaradi tebe sedi po ječah toliko ljudi, da jih niti ne prešteješ! Zaradi tebe so plačali ljudje že toliko glob, da bi mogli zanje postaviti na tisoče takih-le spomenikov. Eh, Ivan Fedorov! Hudič ti je vdihnil misel, uvajati na Ruskem tiskarstvo!"

"Ivane Fedorove!" je krasnoslovil slavnostno stavec, ki se je pojavil na mestu kaznijskeve. "Sporočam ti pozdrav od Menšikova iz Petrograda. Izvaka ti za hvalo — dobro ga živiš. In tudi ob meni sprejmi nizek poklon!"

dobre kupčije delam — prav nič se ne pritožujem. Izborni stvar si, prijatelj, uvedel na Ruskem." (Menšikov je bil žurnalist, podlistkar "Novega Vremena" v Petrogradu — z ogromno plačo. Ruski svobodomenišni naprednjaki so ga napadali zaradi njegove dvoznosti.)

"Hvala ti, Ivane Fedorov!" se je pridružil sumljiv individij. "Nisem velik tiskar, na enemu strojku delam, a marsikdo se mi z rotacijskim strojem ne more primerjati. Znamenito stvar si si izmislil, Ivan Fedorov! Nič uspešnejšega ni kot tiskana proklamacija. Klanja se ti Komisarov, in tudi Kruševan te pozdravlja!" (Komisarov in Kruševan sta bila reakcionarea ali nazadnjaka, glavna ja "črnih stotnij", ki so izvažale in prirejale krvave pogrome.)

"Eh, Ivane Fedorove", je dejal resen gospod, ko je stopil na mesto prejšnjih dveh, "povzročil si nam, brate, skrbí s svojo iznajdbo! Ob štirih zarana vstajamo, do osmih časopise beremo. In kaj je teh brošur in knjig! Hudič ti je to ufriral, Ivane Fedorove. Konfisciramo, da se nam v glavi kar vrti!"

"Naj bi te krvnik presvalkal, Ivane Fedorove!" je kričal drug gospod, dolglas in z naočniki na nosu. "Zaradi tebe sem moral, kamor pes noče!"

"Ti si me uničil, Ivan Fedorov!"

"Po tvoji krivdi že deset let nisem videl božjega solnca!"

Začelo se je svitati. Stražnik na drugem koncu trga je bil zamenjan, in na njegovo mesto je stopil drug. Skozi Iljinska vrata sta prišla dva tesarja z nahrbtnikoma.

"Zakaj so pa temu tukaj-le postavili spomenik?" je vprašal eden.

"Za knjižice, veš!" je odgovoril drugi. "Bil je baje prvi, ki je začel tiskati knjižice."

"Aha, tako je to", je dejal prvi tesar. "Lepa reč! Pri nas na vasi so imeli letos uradi tako gonjo za knjižicami, in v vsej vasi ni ostala niti ena knjižica več!"

Ivan Fedorov se je zdrlil ter zavzel prejšnjo stoji. Postajalo je sveleje, in na ulici so se začeli pojavljati ljudje.

In on je moral stati ves dan nepremično ter se delati, kakor da bi ga bili postavili semkaj na trg, da bi izrazil tisku svoje spoštovanje in uvaževanje.

Uspehi francoske avijacije.

Danes ima Francija najmočnejše zračno brodogrje. Število prvotnih zrakoplovov znaša 1260, od katerih je 950 namenjenih za zaščito Francije same, ostalih 310 pa za obrambo kolonij.

Francoske tovarne izdelujejo letno okrog 330 aeroplanov in glasom načrta, ki se izvaja, bo imela Francija 1925 leta 4000 bojnih zrakoplovov, od teh 2180 prvotnih. Število angleških prvotnih zrakoplovov je namenjeno za zaščito obale samo 60 in če Anglija ne izpremeni svojega načrta, bo razpolagala 1925 leta z 1000 aeroplani. Ta položaj je začel vznemirjati politične kroge in vprašanje avijacije je prišlo tudi pred parlament. Minister za zrakoplovstvo je zahteval za tekoče leto kredit v znesku 18 in pol milijonov f. št. in naglašal, da mora Anglija računati s 35 milijoni fu. št., ki bodo obtežili proračun v slučaju, če hoče imeti zadostno zračno brodogrje. Če upoštevamo dejstvo, da Nemčija v pogledu zrakoplovov kakor tudi oborožene moči sploh, ne predstavlja po vojni nobene nevarnosti, je jasno, da se oborožuje Anglija z aeroplani za vsak slučaj proti Franciji.

Pot dr. Ribarja v Rusijo. Bivši predsednik konstituante dr. Ribar odpotuje v kratkem na čelu posebne komisije v Rusijo. Dr. Ribar je predsednik odbora za pomoč gladnim v Rusiji. V Rusijamamerava ostati do pol leta.

Pot dr. Ribarja v Rusijo. Bivši predsednik konstituante dr. Ribar odpotuje v kratkem na čelu posebne komisije v Rusijo. Dr. Ribar je predsednik odbora za pomoč gladnim v Rusiji. V Rusijamamerava ostati do pol leta.

Pot dr. Ribarja v Rusijo. Bivši predsednik konstituante dr. Ribar odpotuje v kratkem na čelu posebne komisije v Rusijo. Dr. Ribar je predsednik odbora za pomoč gladnim v Rusiji. V Rusijamamerava ostati do pol leta.

Pot dr. Ribarja v Rusijo. Bivši predsednik konstituante dr. Ribar odpotuje v kratkem na čelu posebne komisije v Rusijo. Dr. Ribar je predsednik odbora za pomoč gladnim v Rusiji. V Rusijamamerava ostati do pol leta.

Pot dr. Ribarja v Rusijo. Bivši predsednik konstituante dr. Ribar odpotuje v kratkem na čelu posebne komisije v Rusijo. Dr. Ribar je predsednik odbora za pomoč gladnim v Rusiji. V Rusijamamerava ostati do pol leta.

Pot dr. Ribarja v Rusijo. Bivši predsednik konstituante dr. Ribar odpotuje v kratkem na čelu posebne komisije v Rusijo. Dr. Ribar je predsednik odbora za pomoč gladnim v Rusiji. V Rusijamamerava ostati do pol leta.

Pot dr. Ribarja v Rusijo. Bivši predsednik konstituante dr. Ribar odpotuje v kratkem na čelu posebne komisije v Rusijo. Dr. Ribar je predsednik odbora za pomoč gladnim v Rusiji. V Rusijamamerava ostati do pol leta.

OTVORITEV RAZSTAVE ELEKTRIČNIH TRUKOV.

Pred kratkim je bila otvorjena v New Yorku razstava električnih truckov. Kot častni gostje so bili sprejeti: slavni iznajditelj Thomas Edison, George B. Cortelyou, predsednik Consolidated Gas Company, in A. N. Williams, trgovski upravitelj Edison ove družbe.

Zasledovanje zločincev.

Danes, ko vsak otrok ve za Sherlocka Holmesa in Arseana Lupina, bo marsikoga zanimalo slišati, kako se zasledujejo zločinci. "Identite judiciaire" se zove čudeviti oddelek pariške sodne palače, kateri se divijo vsi redarstveni uradi na svetu. To "sodno istovetnost" je ustanovil Be-stilbon leta 1885. Osnova je antropometrični opis osebe, popis obličja (govorjeni portret), antropometrično klasifikacijo listkov, sodnijsko fotografiranje. Z napornim delom se je napravila tolikanj izpopolnila, da je postala silna pomoč policiji.

Navzle previdnosti in spret-nosti puste "poklieni" hudo delci vedno kak sled, ki jih ugonobi. Čim se izve za zločin, odide na lice mesta pripravljala četa teh-niškega oddelka: trije fotografi, specialisti za iskanje prstnih od-tiskov in risar. Eden izsledoval-ec točno preišče ključavnico, — preden prestopijo prag; njegovi tovarši napravijo snimke sobe, kjer se je izvršil umor in fotogra-firajo truplo. Risar si napravi ta-li načet stanovanja.

Nič se ne pusti na slepo: za-beležijo se opazke o oblikah, krv-nih kapljah, lis in madežev, prei-kusujejo se tudi predmeti. Odtis-ki prstov, ki so najbolj zanesljiv znak za istovetnost zločincev, se zbera z neskončno pazljivostjo. Kozarci, steklenice, les se odne-so na tak način, da se ne oprasne o-bod teh predmetov. Potem jih o-besijo v svojevrsten kovčeg in prepeljejo v laboratorij znanstve-nega redarstva na preiskavo.

V tem laboratoriju se fotogra-firajo prstni odtiski v luči dveh svetilk z dušnikom. Dobljeni kli-šeji poda nepobiten dokaz krivde ali nedolžnosti. Pri istovetnosti poedincev se rabijo odtiski prst-ov. Aparat sestavljen nekako pred dvema letoma, jih takoj pro-jicira povečane na pet premerov. S tem strojem naglo ugotovijo podobnost — število in razda-ljo brazd, grbavin, zavojev itd. — S čudovitim aparatom, ki ga je izumil Belin, se nemudoma la-hko na daleč prenese fotografski popis osebe kakor tudi podobe prstnih natiskov. Uspehi prei-skav v istovetnem laboratoriju, ki ga vodi odlični kemik Bayle, se potem izročijo preiskovalnemu sodniku.

Drugi državni izpit

je položen na praški visoki šoli za agrikulturni rojak Franjo Dolu-čar iz Hrastja.

Samomor mlade žene.

V Zagrebu se je ustrelila gos-pa Čilka Eekstein, ki je vsled smrti svojih roditeljev obolela na živcih ter se je že opetovano skušala u-smrtniti. Pogrnala si je iz revolver-ja v pesa dve krogli, ki sta ohe-zadeli srce. Bila je takoj mrtva. Stara je bila šele 25 let.

Onim, ki hočejo biti lepi.

K pospeševanju lepote vpliva po-leg mrzlih in gorkih kopeli tu-di v veliki meri prehrana. — Priporočljivo je, zauživati do-sti zelenjave, ker to povzroča gladko polt in krepi kri.

To hoče pač vsakdo. Zato mo-na vedeti, da ima prehrana velik vpliv na človeško zunanost. — Ni dovolj, da se človek temelji-to umiva, da skrbi za zadostno gi-banje, zrak in luč, da telovadi in dovolj spi. Res je: zdravje je le-pota, a tudi bistroumnost in do-brota ne smeta manjkati popolni lepoti. K vsemu prihaja še pravil-na prehrana, ki ima na zunanost velik vpliv. Zlasti čista in gladka polt je bistveni del zunanje lepote. Že pred tisočletji so vedeli ljudje, da so mrle in gorke ko-peli važne za polt. Gube okoli oči in ust ter na obrazu so odprav-ljali z uživanjem zelenjave. Ker prav zelenjava posebno ugodno vpliva na gladkost polti. Uživa-nje redkvice po zajtrku so sma-trali že davno kot sredstvo, ki da-je človeku gladko, mehko in čisto polt. Zlasti spomladi mora človek uživati čim več zelenjave, surove in kuhane. Za živalstvo, ki uživa le zelenjavo, travo, dokazuje, da daje zelenjava telesu moč in le-poto. Živali žive večinoma brez mesa, a so zdrave, polne in glad-ke. Zato mora tudi človek čimbolj mešati svojo hrano ter uživati čimveč salate, redkvice, radiča, motovilec, repe, zelja, krompirja ter sadja. Tudi kruh je iz nara-ve, rastlinja, zato vpliva ugodno na zdravje. Ni treba, da mora biti vsa hrana redilna skrbeti tre-ba tudi za živila, ki vplivajo u-godno na prebavo, krepe kri, po-spešujejo izpremembo sokov in delajo človeško polt prožno in než-no. Kamilčni čaj pomirja živce in pospešuje spanje.

Samomor podpolkovnika.

Sarajevska policija je bila te dni obveščena, da se nahaja pred ofiserskim paviljonom v bližini muzeja podpolkovnik Mihajlovič mrtve. Mihajlovič je bil poklican od vojaškega sodišča v Sandžaku na zaslišanje v neki prav stari za-devi, ki se vleče že skozi deset let. Obtožili so ga namreč, da je na-govoril nekoga podnarednika, da ubije nekoga in sedaj bi imel pod-polkovnik priti pred sodišče, da se stvar končno reši. On je prosil, da bi se stvar razpravljala pred sarajevskim vojaškim sodiščem, ker v Sandžaku vodi stvar neki vojaški kapitan-auditor, ki je nje-mu osebno sovražen. Prošnja pod-polkovnika pa ni bila uslišana in Mihajlovič bi moral oditi na za-slišanje pred sodnika, ki je bil osební nasprotnik. Res se je lepo pripravil na potovanje, a ko bi moral oditi, je nakrat stopil k oknu in se vrgel na cesto, pri čemur si je zlomil vrat in obležal mrtve.

Koliko preleti lastovka?

Angleški listi poročajo, da so v Langharnu izpustili z odhajajoči-mi lastovkami tudi eno, ki je ime-la na nogah pritrjeno broško. Na-šli so jo nato v bližini Johannes-burga v Južni Afriki, oddaljeno 6000 milj. To je prvi dokaz, ki potrjuje, kako velike razdalje le-te lastavice, da pridejo v Evropo do svojih gnezdišč.

POZOR ROJAKI!

V namenu, da se velik krog naših naročnikov še bolj razširi, je sklenila uprava "Glas Naroda" razpisati naslednje nagrade: —

Kdor pošlje deset celoletnih novih naročnikov, dobi \$30.00 nagrade v zlatu;
kdor pošlje dvajset celoletnih novih naročnikov, dobi \$60.00 nagrade v zlatu;
kdor pošlje štirideset celoletnih novih naročnikov, dobi \$120.00 nagrade v zlatu.

Za vsakega novega naročnika je treba poslati po \$6.00. Ponudba bo veljavna za tri mesece—od 1. junija do 31. avgusta.

Rojaki na delo!

S pridobitvijo čimveč mogoče novih naročnikov, boste pomagali v prvi vrsti "Glasu Narodu", da se bo še bolj povečal in razširil, poleg tega se vam pa obeta tudi lep zaslužek.

V kratkem napoči doba počitnic. Ljudskošolskim otrokom je dana ugodna prilika, da zaslužijo lepo nagrado.

Čimveč novih naročnikov bomo dobili, temlažje nam bo razširiti in povečati list.

Uprava "Glas Naroda".

Razne vesti.

Ludendorff proslavlja staro nemško armado.

Hindenburg se pogostoma za-sanja v stare lepe nemške čase. Njemu sledi Ludendorff, ki je imel te dni v Berlinu pred "Hoch-schulringom", ki je eno največ-jih nemških vseučiliških društev, dolg govor, v katerem je proslav-ljal nemško armado, ki je bila po njegovem mnenju največja stvaritev modernih časov. Luden-dorff je dostavil, da se Nemčija ne bo mogla preporoditi poprej, dokler se ne vrne v nemški narod duh stare armade in dokler ta duh ne zavlada v izvestnih gla-vah, ki se danes boje vzbudite narodnega duha in radi tega de-lajo samo v korist sovražnikom nemške države. Ludendorff sa-nja o nekdanjih svetih časih nek-danjega nemškega militarizma, ki je že mislil, da se mu klanja ves svet. Ali to so časi, ki se ne povr-nejo več, za kar poskrbi ves ne-mški del Evrope in ostali svet, ki neizmerio trpi na posledicah vojne, ki ijo je izzval nemški mi-litarizem.

Ljeningova univerza.

Iz Moskve poročajo, da si ka-zanjska univerza v najkrajšem času pretvori v Ljeningovo vseučilišče. Preimenovanje se vrši v spomin na dejstvo, da je bil pred 35 leti Ljening, tedaj slušatelj te univerze, izključen iz vseučilišča radi komunistično pobarvanega govora na nekem javnem zborovanju. Zanimivo je, da je Ljening prišel na to univerzo po posebnem priporočilu gimnazijskega direktorja Kerjenskoga, očeta o-nega Kerjenskoga, ki je izvedel marca meseca 1917 revolucijo v Rusiji in katerega je Ljening po-zneje izpodrinil.

Uniforme avstrijskih držav. namščencev.

Avstrijski državni namščenci dobe nove uniforme. Policija, — žandarmerija, carinski namš-čenci in jetniški pazniki bodo e-nako oblečeni, državni uradniki pa bodo nosili posebne vrste kroj. Dosedanji distinkcijski znaki zvezde in rozete izginejo. Na njih mesto pridejo trakovi na rokavih. Žandarmerija bo kot poseben znak nosila plamtečo granato na rokavu.

Zakon o zaščiti države na Poljskem.

Poljska narod. stranka zahte-va od varšavskega sejma uzako-nitev predloga o zaščiti države, ki naj varuje poljsko republiko pred komunističnem rovaranjem. Po tem načrtu bi bila vsaka ko-munistična akcija na Poljskem zločin veleizdaje.

Predavanje grofa Czernina.

Grof Czernin se je lotil novega poklica, ki najbrž bolj nese nego njegovo nekdanje ministrowanje v avstroogrski monarhiji. Odpe-ljal se je v Rotterdam na Holand-sko, kjer predava proti vstopni-ni v holandskih goldinarjih o — vojski, revoluciji in mednarodni politiki.

FARMA ZA KOKOŠJERE- JO IN ZELENJAVO.

Leži ob glavni progi N. J. Central. 9 ak-rov zemlje. Čist, tekoč potok. Hiša in gospodarska poslopja. 10 minut hoje od hitro naraščajočega mesta in postaje. 5 minut hoje od osrednjega šole. Zem-lja obdelana in zasajena. Cena za vsa skupaj \$299. Na roko \$500. Ostanek \$15 mesečno. Prilite ali pišite. Room 305, 125 Liberty St., New York City.

To življenje je pot čez morje, kjer se srečamo v tistem malem čolniku.

V smrti prispemo na breg in krenemo na naše različne svetove.

Prav vsakdo—

kdor kaj išče; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

mali oglasi

v "Glas Naroda".

IZPLAČILAVAMERIŠKIH DOLARJIH.

V Jugoslaviji —

se more izplačati dolarje le potnik-om v Ameriko proti predložitvi od ameriškega konzula potrjenega pot-nega lista in ne več kot protivred-nost od 3.000. — frankov. To je pri-bližno \$200. — za enega potnika.

V slučaju, da nastojenec za iz-plačilo dolarjev nebi mogel predlo-žiti potrjenega potnega lista, dobi pošiljatelj lahko dolarje nazaj ali nam pa na novo aroči izplačati na-kazani znesek v dinarjih.

Nadalje se nam zli umestno pri-pomniti, da nikakor ne moremo pri-poročati pošiljati čke v Jugoslavi-jo.

Splošno mnenje vlada, da se čeki, ki se glase na dolarje, tudi v do-larjih izplačajo, kar pa ni res, ker, kot že zgoraj omenjeno, je v Jugo-slaviji od vlade pod kaznijo pre-povedano izplačevati dolarje.

Tudi pošiljajo mnogi navadne ameriške čke v domovino. Ti pa nikakor niso pripravljeni za ljudi na deželi, ker so banke oddaljene in izplačajo take čke v dinarjih šele potem, ko dobe iz Amerike potrdi-lo, da so jim bili odobreni.

Onim, ki stanujejo na deželi in ne potujejo v Ameriko, je najbolje po-šiljati denar navadnim putem v di-narjih, kateri se jim izplačajo na zadnji pošti brez neprilik.

Tudi za nabavo potnega lista — (posa) je najpripravneje poslati dinarje. Dokler namreč potni list ni potrjen od ameriškega konzula, ne more potnik dvigniti dolarjev. Stroške za razne listine in potni list se pa lahko plača tudi v dinarji.

V Italiji in zasedenem ozemlju —

lahko izplačamo dolarje vsakomur do poljubnega zneska.

Vsed naraščajočih stroškov smo se morali odločiti prevedriti pri-stojbino za dolarska izplačila kakor sledi: Za izplačila do \$25. računa-mo po 75 centov; od \$25. naprej po 3%, to je po 3 cente od vsakega dolarja.

Na nakaznici naj bo vidno ozna-čeno: Izplačati v dolarjih.

Ta pristojbina je veljavna za dolarska izplačila v Jugoslaviji in Italiji.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York City

